

A. Wiśniewski

"Socjalistyczna dyscyplina pracy", Z. Salwa, Warszawa 1961 : [recenzja]

Palestra 5/5(41), 118-119

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Praca zawiera w części pierwszej wytyczne wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej, w części drugiej — uchwały Całej Izby Cywilnej oraz uchwały Zgromadzenia Ogólnego nie będące wytycznymi, a w części trzeciej — uchwały składu siedmiu sędziów. W każdej części orzeczenia ułożone są w porządku chronologicznym.

Odszukanie orzeczeń dotyczących poszczególnych zagadnień umożliwia szczegółowy skorowidz rzeczowy. Ponadto praca opatrzona jest wykazem uchwał według sygnatur.

Wydaje się, że przy opracowaniach tego typu bardzo byłby przydatny także skorowidz artykułowy, którego w tej pracy, niestety, nie zamieszczono.

*

Z. Salwa: *Socjalistyczna dyscyplina pracy*. PWN, Warszawa 1961, s. 248.

Dyscyplina pracy jest jedną z podstawowych instytucji prawa pracy. Z uznaniem więc należy przyjąć wydanie pracy poświęconej temu właśnie zagadnieniu. Monografia jest dysertacją prawniczą, zajmuje się więc głównie przedstawieniem prawnych aspektów dyscypliny pracy.

W rozdziale pierwszym, poświęconym omówieniu istoty i pojęcia socjalistycznej dyscypliny pracy, autor po uwagach wstępnych, w których wskazuje, że różnice zachodzące w treści i charakterze dyscypliny pracy w poszczególnych formacjach społeczno-ekonomicznych nie pozwalają na rozpatrywanie całości problematyki dyscypliny pracy w sposób ogólny oraz na skonstruowanie jednolitego dla wszystkich formacji określenia tego pojęcia, przechodzi do analizy pojęcia socjalistycznej dyscypliny pracy. Opierając się na literaturze przedmiotu, autor wskazuje na rozbieżności, jakie zarysowały się na temat pojęcia socjalistycznej dyscypliny pracy zarówno w literaturze radzieckiej, jak i w literaturze krajów demokracji ludowej, w tym również i w polskiej literaturze prawa pracy. W konkluzji rozdziału autor wymienia obowiązki, które jego zdaniem stanowią zespół prawnych obowiązków dyscypliny pracy. Są to: 1) obowiązek przestrzegania ustalonego czasu pracy, 2) obowiązek wykonywania ustalonej miary pracy, 3) obowiązek zapewnienia należytej jakości pracy, 4) obowiązek dbałości o mienie zakładu pracy, 5) obowiązek przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, 6) obowiązek przestrzegania zasad koleżeńskiej współpracy.

Rozdział drugi pracy autor poświęcił przedstawieniu rozwoju prawnego regulowania obowiązku dyscypliny pracy w Polsce Ludowej.

Wreszcie w trzecim, ostatnim a jednocześnie najobszerniejszym rozdziale autor omawia szczegółowo wskazane wyżej a wyodrębnione przez siebie poszczególne obowiązki dyscypliny pracy.

Na zakończenie autor podkreśla, że sformułowania treści poszczególnych obowiązków dyscypliny pracy w aktach normatywnych nie można uznać za zadowalające. Również w zakresie odpowiedzialności za naruszenie obowiązków dyscypliny pracy nasuwa się — zdaniem autora — konieczność doprowadzenia do właściwego, odpowiadającego zasadom prawa pracy unormowania kwestii odpowiedzialności materialnej pracownika. W szczególności nowe przepisy powinny odpowiadać następującym założeniom: a) ciężar udowodnienia winy pracownika oraz związku przyczynowego między winą a powstałą szkodą powinien spoczywać na podmiocie zatrudniającym; wyjątek mógłby dotyczyć jedynie pracowników, którzy z tytułu pełnionych przez siebie funkcji przyjęli zobowiązanie ochrony powierzonego mienia; b) wysokość odszkodowania powinna odpowiadać zarówno stopniowi winy pracownika, jak i jego możliwościom płatniczym; c) kierownictwo zakładu powinno mieć możliwość określenia wysokości odszkodowania i potrącania — za zgodą pracownika — stosownych sum z jego zarobków; w braku zgody pracownika, spór powinien być rozstrzygany w drodze postępowania sądowego.

Do pracy załączona jest obszerna bibliografia przedmiotu.

Należy przy okazji z uznaniem wspomnieć o coraz częściej stosowanym przez PWN dobrym zwyczaju zaopatrywania książek prawniczych w estetyczną, barwną obwolutę, której nie poskąpiono także i omawianej książce.

*

K. Buchała: *Przestępstwa w komunikacji drogowej*. Wyd. Prawn., Warszawa 1961, s. 208.

Zagadnienie wypadków drogowych stało się ostatnio — wobec znacznego wzrostu liczby pojazdów mechanicznych — problemem bardzo aktualnym zarówno dla praktyki, jak i dla teorii prawa karnego.

Praca K. Buchały poświęcona jest nie opracowanej do tego czasu szerzej w naszej literaturze problematyce karnoprawnej wypadków drogowych. Autor, opierając się na bogatym orzecznictwie sądowym (zwłaszcza Sądu Najwyższego), przeprowadza teoretyczną analizę przepisów prawa karnego materialnego regulujących zagadnienie wypadków drogowych. Problematyka tych przepisów jest bardzo obszerna. Autor nie